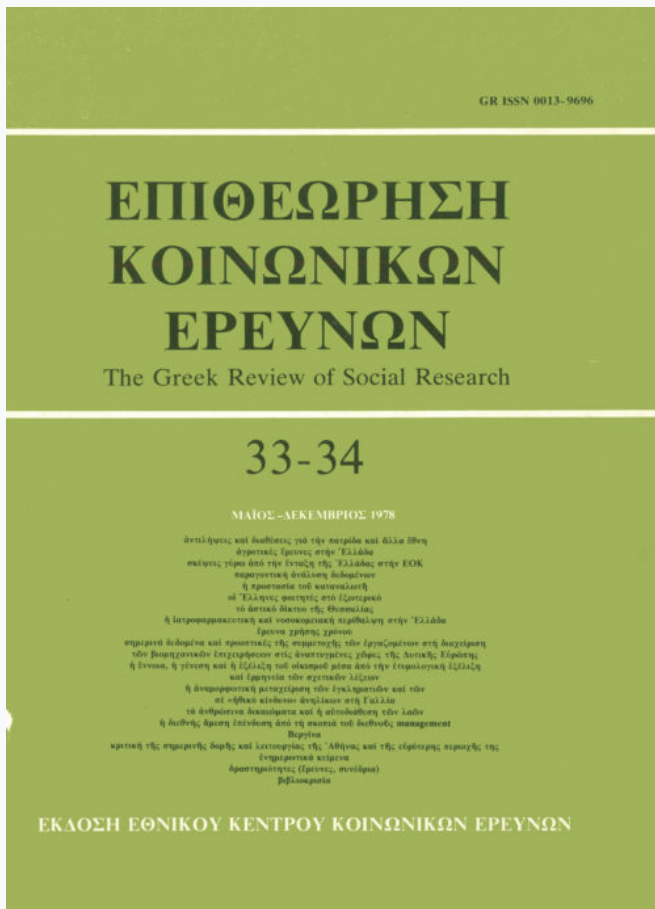

The Greek Review of Social Research

Vol 33 (1978)

33-34

Η ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη στην Ελλάδα: Αποτελέσματα μιας έρευνας

Ιωάννης Μυριζάκης

doi: [10.12681/grsr.317](https://doi.org/10.12681/grsr.317)

Copyright © 1978, Ιωάννης Μυριζάκης

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

Μυριζάκης Ι. (1978). Η ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη στην Ελλάδα: Αποτελέσματα μιας έρευνας. *The Greek Review of Social Research*, 33, 319–334. <https://doi.org/10.12681/grsr.317>

ή Ιατροφαρμακευτική καί νοσοκομειακή περίθαλψη στήν Έλλάδα

Αποτελέσματα μιᾶς ἔρευνας

τοῦ
Ἰωάννου Μυριζάκη
Dr. Rer. Pol

εἰσαγωγή

Ἡ μελέτη αὐτή ἀποτελεῖ μέρος τῆς μεγάλης ἔρευνας «Ἐγεία καί Ἱατρική Περίθαλψη στήν Ἑλλάδα», πού γίνεται στά πλαίσια τῶν δραστηριοτήτων τοῦ Ἑθνικοῦ Κέντρου Κοινωνικῶν Ἐρευνῶν ἀπό ἐπιστημονική ομάδα ἐιδικῶν ἐρευνητῶν.

Σύμφωνα μέ τή μέθοδο πού ἀκολογήσαμε, ἀποστείλαμε τά ἐρωτηματολόγια μέ τό ταχυδρομεῖο. Συγκεκριμένα, τό ΕΚΚΕ εἶχε ζητήσει ἀπό τά διάφορα ἀσφαλιστικά ταμεῖα, πού ἔχουν σχέση μέ τόν κλάδο ἀσθενοῦς, νά συμπληρώσουν δύο διαφορετικά ἐρωτηματολόγια τῶν ἐτῶν 1973 καί 1976. Τό ἕνα ἐρωτηματολόγιο ἀναφερόταν σέ οἰκονομικά στοιχεῖα, δηλαδή τά ἔσοδα καί τά ἔξοδα τῶν ταμείων στό θέμα τῶν παροχῶν ἀσθενοῦς, τόν ἀριθμό τῶν ἀσφαλισμένων, κτλ.· τό ἄλλο σέ συμπληρωματικά στοιχεῖα, σχετικά μέ τά ἰσχύοντα συστήματα ἀνοικτῆς καί κλειστῆς περιθάλψεως, μέ τά ποσοστά συμμετοχῆς τῶν ταμείων καί τῶν ἀσφαλισμένων στίς παρεχόμενες ἱατρικές ὑπηρεσίες, στά νοσήλια καί στή φαρμακευτική περίθαλψη, κτλ. Παράλληλα, ζητήσαμε νά τεθοῦν στή διάθεσή μας οἰκονομικά στοιχεῖα τοῦ ἔτους 1973 ἀπό τή Διεύθυνση Ἀσφαλίσεως τῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας. Τά στοιχεῖα ἀναφέρονται στήν οἰκονομική δραστηριότητα (ἰσολογισμός), στό βαθμό τῆς παρεχόμενης προστασίας, κτλ.

Στό θέμα τῆς συμπληρώσεως τῶν ἐρωτηματολογίων συναντήσαμε δυσκολίες, λόγω τῆς ἀποστολῆς μέ τό ταχυδρομεῖο, καί παρά τίς συχνές τηλεφωνικές ὀχλήσεις καί τίς προσωπικές ἐπισκέψεις τοῦ γράφοντος, δαπανήθηκε ἀρκετός χρόνος. Πρόβλημα παρουσιάστηκε καί στήν ἐπεξεργασία τῶν στοιχείων σέ ἀρκετά ἀσφαλιστικά ταμεῖα, στά ὁποῖα δέν ἔχει γίνει καταμερισμός τῶν χρηματικῶν ποσῶν στούς κλάδους συντάξεως, ἀσθενοῦς, προνοίας, κτλ. Τά ταμεῖα αὐτά ἡ Διεύθυνση Ἀσφαλίσεως τῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας τά χαρακτηρίζει «ἄνευ ἐιδικῆς διακρίσεως». Ἀπό τά στοιχεῖα πού συγκεντρώθηκαν ἐγίνε ἐκλογή 12 ἀσφαλιστικῶν ταμείων. Κριτήριο τῆς ἐκλογῆς ἦταν τό γεγονός ὅτι τά τρία πρῶτα (ΟΓΑ, ΙΚΑ, ΤΕΒΕ) περιλάμβαναν κατά τίς ἐκτιμήσεις μας, τό 1976, τό 88%¹ τοῦ συνολικοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἑλλάδος, ἐνώ τά ἄλλα ἐκπροσωποῦσαν διάφορους κλάδους ἐργαζομένων. (Τόν ἴδιο χρόνο ὁ συνολικός πληθυσμός τῆς χώρας ἦταν 9.167.000,² τό δέ σύνολο τῶν ἀσφαλισμένων τῶν τριῶν ταμείων 8.273.396, ἄν καί ὑπάρχει σέ ὀρισμένο ἀριθμό ἀσφαλισμένων διπλή ἀσφάλιση στά τρία ταμεῖα πού ἀναφέραμε.) Μέ τήν ἀνάλυση τῶν συγκριτικῶν πινάκων πού θά ἀκολουθήσουν μετά τήν ἐπεξ-

1. Κατά τόν κοινωνικό προϋπολογισμό τοῦ 1976 τοῦ ΥΚΥ (σέλ. κ.) τά τρία παραπάνω ταμεῖα καλύπτουν τό 88% τῶν ἀσφαλισμένων (ἐκτός ἀπό κείνα πού καλύπτονται ἀπό τό Δημόσιο).

2. Ὁ ἀριθμός μᾶς δόθηκε ἀπό τή Στατιστική Ὑπηρεσία.

εργασία τῶν στοιχείων, ἐλπίζουμε νά δοθεῖ ἡ εἰκόνα πού παρουσιάζει σήμερα ὁ ὑγειονομικός τομέας καί νά ἐξαχθοῦν ὀρισμένα χρήσιμα συμπεράσματα. Ἰδιαίτερα σήμερα, πού καταβάλλεται μιά μεγάλη προσπάθεια ἀπό τὸ Ὑπουργεῖο Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν νά βελτιωθεῖ τὸ σύστημα πού ἰσχύει στή χώρα μας, τὸ ὑπὸ μελέτη θέμα γίνεται περισσότερο ἐπικαίρο καί ἡ σημασία του ἀποκτᾷ ἰδιαίτερη βαρύτητα.

1. ἀνάλυση τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν οἰκονομικῶν στοιχείων τῆς ἐρευνας

Στὸ κεφάλαιο αὐτὸ γίνεται ἀνάλυση τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐρευνας στὰ 12 ἀσφαλιστικά ταμεῖα. Τὰ στοιχεῖα τῆς ἀναλύσεως ἔχουν οἰκονομικὸ χαρακτήρα καί ἔχουν ληφθεῖ ἀπὸ ἐξή πίνακες.

α) Ἀριθμὸς ἀσφαλισμένων

Ἀπὸ τῆ σύγκριση τῶν στοιχείων τῶν ἐτῶν 1973 καί 1976 στὸν πίνακα 1, δὴ γινόμεθα στὰ ἐξῆς συμπεράσματα:

1. Στὰ 10 ἀπὸ τὰ 12 ἀσφαλιστικά ταμεῖα παρατηρεῖται στήν τριετία 1973-1976 μιά φυσιολογικὴ αὐξηση καί στίς τρεῖς κατηγορίες τῶν ἀσφαλισμένων, δηλαδή τῶν ἀμέσως, τῶν ἐμμέσως καί τῶν συνταξιούχων. Τὰ δύο ταμεῖα πού παρουσιάζουν μείωση τὴν ἴδια χρονικὴ περίοδο εἶναι ὁ ΟΓΑ καί ὁ Κλάδος Ἀσφαλίσεως κατὰ τῆς ἀσθενείας Δημοτικῶν καί Κοινοτικῶν Ὑπαλλήλων (ΚΑΔΚΥ) τοῦ νομοῦ Φλωρίνης. Στήν πρώτη περίπτωση ἡ μείωση εἶναι 82.709 άτομα, δηλαδή ποσοστὸ 2% καί στή δευτέρα 66, δηλαδή ποσοστὸ 13% τῶν ἀσφαλισμένων. Τὴν κάμψη αὐτὴ δικαιολογεῖ τὸ γεγονός τῆς ἀστικοποίησης καί τῆς ἐγκαταλείψεως τῆς ὑπαίθρου ἀπὸ τὸν ἀγροτικὸ πληθυσμὸ. Ὁ ἀγροτικὸς πληθυσμὸς, γιὰ νά βελτιώσει τοὺς ὄρους τῆς διαβίωσός του (περιβάλλον, ψυχαγωγία, μόρφωση τῶν παιδιῶν του, πλήρης ἀπασχόληση, κτλ.), ἐξαναγκάζεται νά ἐγκαταλείψει τὸ χωριὸ του, νά ἐγκατασταθεῖ σὲ μεγάλες πόλεις καί νά ἀλλάξει ἐπάγγελμα, κι ἔτσι παρουσιάζεται τὸ θλιβερὸ φαινόμενο τῆς ἐσωτερικῆς καί, σὲ μικρότερο βαθμῷ, τῆς ἐξωτερικῆς μεταναστεύσεως.

2. Ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν τριῶν κατηγοριῶν τῶν ἀσφαλισμένων στοὺς 12 ἀσφαλιστικούς φορεῖς ἦταν τὸ 1976 9.229.414 άτομα, ἐνῶ τὸ ἴδιο ἔτος, κατὰ τίς πληροφορίες τῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἑλλάδος, ὁ συνολικὸς πληθυσμὸς τῆς χώρας μας ἦταν 9.167.000. Ἐδῶ παρατηροῦμε ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀσφαλισμένων, μόνον τῶν 12 ἀσφαλιστικῶν φορέων, ὑπερβαίνει τὸ συνολικὸ πληθυσμὸ τῆς χώρας μας κατὰ 62.414 άτομα. Ἡ διαφορά αὐτὴ θεωρεῖται μεγάλη, ἂν καί τὰ 12 ἀσφαλιστικά ταμεῖα εἶναι τὰ μεγαλύτερα σὲ ἀριθμὸ ἀσφαλισμένων ἀπὸ τὰ 362 πού λειτουργοῦσαν τὸ 1976.

Πῶς μποροῦμε νά ἐξηγήσουμε τὴν αὐξηση αὐτὴ, ἀφοῦ ἔχουμε σάν δεδομένο ὅτι δὲν καλύπτεται ὅλος ὁ πληθυσμὸς τῆς χώρας ἀπὸ τὴν ἄποψη τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως; Μὲ τὸ σύστημα ἀσφαλίσεως πού ἰσχύει δίνεται στὸν Ἕλληνα πολίτη ἡ εὐκαιρία νά ἀσφαλισθεῖ σὲ δύο ἢ καί περισσότερα ἀσφαλιστικά ταμεῖα. Ἔτσι, στὸν κατάλογο τῶν 12 ἀσφαλιστικῶν φορέων εἶναι δυνατό ἕνας δημόσιος ὑπάλληλος νά ἔχει συμπεριλάβει στὸ βιβλιᾶριο ὑγείας του τοὺς γονεῖς του, ἔστω κι ἂν ζοῦν στήν ἐπαρχία καί εἶναι ἀσφαλισμένοι στὸν ΟΓΑ. Ἄλλη περίπτωση εἶναι τῶν συνταξιούχων πού, ἐνῶ ἔχουν συνταξιοδοτηθεῖ ἀπὸ τὸ Δημόσιο, συνεχίζουν νά ἐργάζονται σὲ ἄλλη ἐργασία, ὁπότε ἀσφαλίζονται στὸ ΙΚΑ. Ἄλλὰ ἐκεῖνοι πού συνήθως ἔχουν διπλὴ καί τριπλὴ ἀσφάλιση εἶναι οἱ δικηγόροι, οἱ γιατροί, οἱ μηχανικοί, κ.ἄ. Ἐκτός ἀπὸ τὰ μεμονωμένα άτομα ἔχουμε καί ομάδες ὀλόκληρες ἀσφαλισμένων μὲ διπλὴ ἢ καί τριπλὴ ἀσφάλιση. Ἀπὸ τὰ στοιχεῖα πού μᾶς δόθηκαν ἀπὸ τὸ ΙΚΑ, τὸ 1976 συνεργάζονταν 21 ἀσφαλιστικά ταμεῖα γιὰ τίς χορηγούμενες παροχές σὲ εἶδος ἢ καί σὲ χρήμα τοῦ Ἰδρύματος.

3. Ἀπὸ τίς τρεῖς κατηγορίες τῶν ἀσφαλισμένων πρῶτοι σὲ ἀριθμὸ προσώπων, ἐρχονται οἱ ἐμμεσοὶ μετὰ ὁ ἄμεσοι καί τελευταῖοι οἱ συνταξιούχοι, καί μετὰ μεγάλη διαφορά. Ἀναλυτικότερα, τὸ 1973 οἱ ἐμμεσοὶ ἦταν κατὰ 40,2% περισσότεροι ἀπὸ τοὺς ἄμεσους καί κατὰ 337,3% ἀπὸ τοὺς συνταξιούχους. Τὸ 1976 τὰ ποσοστὰ στίς ἀντίστοιχες κατηγορίες ἦταν 41,9% καί 291,7%.

β) Ἔσοδα τῶν φορέων

Ἀπὸ τὸν πίνακα 2 διαπιστώνουμε ὅτι οἱ πηγές ἐσόδων τῶν ἀσφαλιστικῶν φορέων γιὰ τὸν κλάδο ἀσθενείας, εἶναι ἡ εἰσφορά ἀσφαλισμένου, ἡ εἰσφορά ἐργοδότη, ἡ κοινωνικὴ εἰσφορά, ἡ ἐπιχορηγήσεις ἀπὸ τὸ Κράτος, οἱ πρόσδοιο περιουσίας καί τὰ διάφορα ἄλλα ἔσοδα.

Γενικά, τὸ συνολικὸ ποσὸ τῶν ἐσόδων τῶν 12 ἀσφαλιστικῶν φορέων ἔχει σχεδὸν διπλασιασθεῖ στήν τριετία 1973-1976 (91,8%) —δὲν λάβαμε ὑπ' ὄψη τὸν ΟΓΑ. Σ' αὐτὸ συνετέλεσε ἡ αὐξηση τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀσφαλισμένων κατὰ τὴ χρονικὴ αὐτὴ περίοδο, πού εἶχε σάν συνέπεια νά ἀυξηθοῦν οἱ μηνιαῖες εἰσφορές αὐτῶν καί τῶν ἐργοδοτῶν (53,6% καί 45,7% ἀντίστοιχα), γιὰτι ὑπολογίζονται σὲ ποσοστὰ ἐπὶ τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν τῶν ἀσφαλισμένων.

Δειγματοληπτικὰ σημειώνουμε τὰ ποσοστὰ τῶν κρατησῶν τῶν κλάδων ἀσθενείας, σὲ σχέση μὲ τίς μηνιαῖες ἀποδοχές τῶν ἀσφαλισμένων, σὲ τέσσερα ἀπὸ τὰ 12 ἀσφαλιστικά ταμεῖα (βλέπε σελ...).

Ἡ εἰσφορά ἐργοδότη ἰσχύει στὰ ὀχτὼ ἀπὸ τὰ 12 ἀσφαλιστικά ταμεῖα καί εἶναι μεγαλύτερη σὲ χρηματικὸ ποσὸ ἀπὸ τὴν εἰσφορά τῶν ἐργαζομένων: Τὸ 1973 ἦταν 53,0% καί τὸ 1976 47,0%.

	Εισφορά άσφαλισμένου	Εισφορά εργοδότη
ΙΚΑ	2,5	4,5
ΟΤΕ	2,5 ¹	5,0
ΔΕΗ	2,5	5,0
Ταμείο Έμπορικης Τραπεζής	3,0 ²	6,0

1. 2,5 στους άμεσως ασφαλισμένους, 5,0 στους συνταξιούχους και 0,5 για κάθε άσφαλισμένο μέλος.
2. 1,5 για κάθε προστατευόμενο μέλος.

γ) Παροχές ασθενοείας σέ είδος και σέ χρήμα (έπιδόματα)

Συγκρίνοντας τά χρηματικά ποσά πού έχουν διαθεθεί στίς παροχές σέ είδος και σέ χρήμα στά 12 άσφαλιστικά ταμεία κατά τήν τριετία 1973-1976 (πίνακας 3), καταλήγουμε στά εξής συμπεράσματα:

1. Από τό σύνολο τών παροχών στήν κλειστή περίθαλψη έχουν διατεθεί τά μεγαλύτερα χρηματικά ποσά τό 1973 και τό 1976. Ακολουθεί ή φαρμακευτική μέ μικρή διαφορά από τήν κλειστή, μετά ή άνοικτή περίθαλψη και τελευταία έρχονται τά έπιδόματα.

2. Από τά 12 άσφαλιστικά ταμεία, τά τρία μόνο (ΟΓΑ, ΤΕΒΕ και Ταμείο Ύγείας Δικηγόρων Έπαρχιών) χορηγούν μειωμένο χρηματικό ποσό στή φαρμακευτική περίθαλψη τό 1973 και τό 1976 σέ σύγκριση μέ τίς άλλες παροχές, ενώ τά άλλα έννέα ταμεία χορηγούν τό μεγαλύτερο χρηματικό ποσό στή φαρμακευτική περίθαλψη, και κατά τίς δύο χρονικές περιόδους. Τά ποσά αυτά υπερέρχουν ιδιαίτερα στή Διεύθυνση Ύγειονομικής Περιθάλψως Άσφαλισμένων τού Δημοσίου, στόν ΟΤΕ, τή ΔΕΗ, τό ΤΑΚΕ, τά ΚΑΔΚΥ κτλ. Ποιά έρμηνεία όμως μπορούμε νά δώσουμε γιά τό θέμα τής μεγάλης σπατάλης χρημάτων πού γίνεται ειδικά στή φαρμακευτική περίθαλψη; Δέν υπάρχει τρόπος νά περιορισθούν τά φάρμακα και τά άνάλογα χρηματικά ποσά νά διατεθούν στήν άνοικτή, στήν κλειστή περίθαλψη και στά έπιδόματα;

3. Γενικά, τό σύνολο τού χρηματικού ποσού πού έχει διατεθεί, αυξάνεται από τή μιά τριετία στήν άλλη γιά τίς παροχές σέ είδος και σέ χρήμα κατά 88,7%. Αναλυτικότερα, στήν άνοικτή περίθαλψη ή αύξηση είναι 24,1%, στήν κλειστή 97,07%, στή φαρμακευτική 96,9% και στά έπιδόματα 182,9%.

4. Η άνοικτή περίθαλψη αυξήθηκε τήν ίδια χρονική περίοδο σέ όλα τά ταμεία τού πίνακα, και μάλιστα στό ΤΕΒΕ ή αύξηση έφθασε στό 1152%, εκτός από τό ΙΚΑ, πού μειώθηκε κατά 227,2%.

5. Στήν κλειστή περίθαλψη δέν παρατηρείται μείωση τού χρηματικού ποσού σέ κανένα ταμείο. Τό ίδιο συμβαίνει και στή φαρμακευτική, μέ εξαίρεση τό ΤΕΒΕ, πού μειώνεται κατά 962,5%.

6. Από όλα τά είδη τών παροχών στά έπιδόματα ή αύξηση είναι σημαντική σέ όλα τά ταμεία. Ιδιαί-

τερα παρατηρείται στά μεγάλα ταμεία ΙΚΑ 191,5% και ΤΕΒΕ 345,9%, στό Άλληλοβοηθητικό Ταμείο Περιθάλψως τού Συλλόγου Ύπαλλήλων Τραπεζής Έλλάδος 296,3%, ενώ στό ΚΑΔΚΥ Άθηνών φθάνει στά 897,2%.

δ) Άντιπαραβολή κατά φορέα τού κατά κεφαλήν κόστους στήν άνοικτή, κλειστή και φαρμακευτική περίθαλψη και στά έπιδόματα, τών ετών 1973 και 1976

Τά ποσοστά τού πίνακα 4 προκύπτουν από τό πηλίκιο τών διαίρέσεων τών αντίστοιχων παροχών τών φορέων σέ είδος και σέ χρήμα (πίνακας 3) διά τού συνολικού άριθμού τών άσφαλισμένων τους (πίνακας 1) τών ετών 1973 και 1976.

Στόν πίνακα 4 φαίνονται καθαρά οι άτέλειες και αδυναμίες τού συστήματος τής ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής περιθάλψως, πού ισχύει στή χώρα μας. Μεταξύ τών άσφαλισμένων τών διαφόρων φορέων, διαπιστώνονται άνισότητες και άδικίες στό θέμα τής καλύψεως τών παροχών. άν και στό Σύνταγμα μας (τού 1975) υπάρχει τό άρθρο 4 κατά τό όποιο όλοι οι Έλληνες είναι ίσοι ένώπιον τού νόμου και έχουν ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις.

Προτού προχωρήσουμε στήν άνάλυση τών στοιχείων τού παραπάνω πίνακα, πρέπει νά αναφέρουμε όλα τά έπιδόματα πού συμπεριλαμβάνονται στίς παροχές σέ χρήμα:

1. Περιοδικά έπιδόματα (ασθενοείας, φυματιώσεως, κτλ.), μητρότητας, εργατικού άτυχήματος.

2. Βοηθήματα «εράπαξ» (θεραπείες, τοκετού, κηδείας).

Ειδικότερα στόν πίνακα 4 παρατηρούμε τά εξής:

1. Τό κατά κεφαλήν κόστος τού άσφαλισμένου στίς διάφορες παροχές περιθάλψως κυμαίνεται, στούς 12 άσφαλιστικούς φορείς, στά εξής άνώτατα και κατώτατα όρια:

α) Άνοικτή Περίθαλψη

Τό 1973 ήταν 14,7 δραχμές στό ΤΕΒΕ μέχρι 1.475,2 στό ταμείο ύπαλλήλων τής Τραπεζής τής Έλλάδος, και τό 1976 από 85,2 δραχμές στό ΙΚΑ μέχρι 2.520,4 στό ταμείο προσωπικού τής Έμπορικης Τραπεζής.

β) Κλειστή Περίθαλψη

Τό 1973 ήταν 163,1 δραχμές στό ΚΑΔΚΥ Φλωρίνης μέχρι 913,9 στό ταμείο ύπαλλήλων τής Τραπεζής Έλλάδος, και τό 1976 από 345,3 δραχμές στόν ΟΓΑ σέ 1.428,3 στό ΚΑΔΚΥ Άθηνών.

γ) Φαρμακευτική Περίθαλψη

Τό 1973 ήταν 29,3 δραχμές στό ΤΕΒΕ μέχρι

1.268,8 στό ταμεῖο προσωπικοῦ τῆς Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς, καί τό 1976 ἀπό 2,4 δραχμές στό ΤΕΒΕ σέ 1.494,7 στό ΚΑΔΚΥ Ἀθηνῶν. (Στόν ΟΓΑ καί στό Ταμεῖο Ὑγείας Δικηγόρων Ἐπαρχιῶν δέν ὑπάρχει χρηματικό ποσό στή συμπλήρωση τοῦ ἐρωτηματολογίου σχετικά μέ τή φαρμακευτική περίθαλψη).

δ) Ἐπιδόματα

Τό 1973 ἦταν 3,3 δραχμές στόν ΟΓΑ μέχρι 405,1 στό ταμεῖο προσωπικοῦ τῆς Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς, καί τό 1976 ἀπό 60,5 δραχμές στό ΤΑΚΕ σέ 643,7 στό ταμεῖο ὑπαλλήλων τῆς Τραπεζῆς Ἑλλάδος. (Στό ΚΑΔΚΥ Φλωρίνης, στό Ταμεῖο Ὑγείας Δικηγόρων Ἐπαρχιῶν καί ἀπό τή Διεύθυνση Περιθάλψεως τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν, δέν συμπληρώθηκαν στά ἐρωτηματολόγια χρηματικά ποσά γιά τά ἐπιδόματα, ἄν καί στό τελευταῖο ταμεῖο, καθώς ἐπίσης καί στόν ΟΓΑ, δίνονται κατά τό ἔτος 1976).

2. Στό γενικό σύνολο παροχῶν τό κατά κεφαλῆν ἀσφαλισμένου χρηματικό ποσό πού ἀναλογεῖ στούς 12 ἀσφαλιστικούς φορεῖς κυμαίνεται στά ἐξῆς ἀνώτατα καί κατώτατα ὄρια κατά τά ἔτη 1973 καί 1976:

Τό 1973 ἦταν 209,8 δραχμές στόν ΟΓΑ μέχρι 3.840,5 στό ταμεῖο ὑπαλλήλων τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, καί τό 1976 ἀπό 400,6 στόν ΟΓΑ σέ 5.731,1 στό ταμεῖο προσωπικοῦ τῆς Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος.

Ἀπό τήν ἀνάλυση τῶν στοιχείων τοῦ πίνακα 4 βλέπουμε ὅτι οἱ Δημόσιοι Ὑπάλληλοι, οἱ ἀπασχολούμενοι σέ ὀργανισμούς (ΟΤΕ, ΔΕΗ) καί σέ Τράπεζες μέ κρατική ἐποπτεία (Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, Ἐμπορική Τράπεζα), καθώς καί τό ΚΑΔΚΥ, εἶναι οἱ εὐνοούμενες τάξεις ἀπό ἄποψη ὕγειονομικῆς περίθαλψως. Ἀντίθετα, οἱ ἀσφαλισμένοι στά τρία μεγαλύτερα ἀσφαλιστικά ταμεῖα (ΟΓΑ, ΙΚΑ, ΤΕΒΕ), πού περιλαμβάνουν τό 88% περίπου τοῦ συνολικοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας, βρίσκονται σέ ἔντονα μειονεκτική θέση.

ε) Δαπάνες Διοικήσεως

Σχετικά μέ τίς διοικητικές δαπάνες πρέπει νά ἀναφέρουμε ὀρισμένες ἐπιφυλάξεις πού ὁποσδήποτε ἐπιρρέαζον τήν ἀντικειμενική κρίση στόν τομέα αὐτό τῆς ἀνάλυσης, μέ τίς ἀδυναμίες πού παρουσιάζουν:

1. Σέ ὀρισμένους ἀσφαλιστικούς φορεῖς εἶναι ἀδύνατος ὁ προσδιορισμός ἢ ὁ διαχωρισμός τῶν διοικητικῶν δαπανῶν τοῦ κλάδου ἀσθενοείας, ἀφοῦ τό χρηματικό αὐτό ποσό ἰσχύει καί γιά ἄλλους κλάδους παροχῶν τοῦ ἴδιου ταμεῖου (π.χ. συντάξεως, προνοίας, ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως κτλ.).

2. Σέ πολλά ἀσφαλιστικά ταμεῖα (π.χ. Τράπεζες, ὀργανισμούς, Δημόσιο) τά διοικητικά ἐξόδα ἐμφανίζονται μειωμένα, γιὰτί στόν κλάδο ἀσθενοείας ἐργά-

ζονται ὑπάλληλοι τῶν ὀργανισμῶν αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἀποσπασθεῖ στήν ὑπηρεσία ἀσφαλίσεως τοῦ προσωπικοῦ καί τῶν ὁπίων τά ἐξόδα βαρύνουν τόν ἐργοδότη.

Ἀπό τόν πίνακα 5 συμπεραίνουμε τά ἐξῆς:

1. Ἡ κατά κεφαλῆν ἀσφαλισμένου ἐπιβάρυνση γιά τίς δαπάνες διοικήσεως κυμαίνεται στούς 12 ἀσφαλιστικούς φορεῖς κατά τό ἔτος 1973 ἀπό 21,9 δραχμές στόν ΟΓΑ μέχρι 613,7 στή ΔΕΗ, καί τό 1976 ἀπό 36,6 στόν ΟΓΑ μέχρι 531,5 στό ΤΑΚΕ.

2. Ἀπό τοὺς 11 ἀσφαλιστικούς φορεῖς (Ἡ Διεύθυνση Ὑγειονομικῆς Περιθάλψεως Ἀσφαλισμένων Δημοσίων δέν λαμβάνεται ὑπ' ὄψη, ἐπειδή στά ἐρωτηματολόγια μέ δέν συμπληρώθηκε ποσό γιά τίς δαπάνες διοικήσεως) ἐμφανίζεται κατά τήν τριετία 1973-1976 στούς 5 (ΟΤΕ, ΔΕΗ, ΚΑΔΚΥ Ἀθηνῶν, Ἀλληλοβοθηρικό Ταμεῖο Περιθάλψεως Συλλόγου Ὑπαλλήλων Τραπεζῆς Ἑλλάδος, καί Ταμεῖο Ὑγείας Δικηγόρων Ἐπαρχιῶν) μείωση στίς δαπάνες διοικήσεως. Ἀντίθετα, στούς ἄλλους 6 (ΟΓΑ, ΙΚΑ, ΤΕΒΕ, ΤΑΚΕ, ΚΑΔΚΥ Φλωρίνης, Ταμεῖο Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος) ἔχουμε κατά τήν ἴδια χρονική περίοδο αὔξηση τῶν δαπανῶν διοικήσεως.

3. Συγκρίνοντας τά ποσοστά τοῦ πίνακα 4 μέ τά ἀντίστοιχα τοῦ πίνακα 5 στούς 12 ἀσφαλιστικούς φορεῖς, παρατηροῦμε:

Εἰδικότερα στό ΤΕΒΕ, τό 1973 τό κατά κεφαλῆν κόστος ἀσφαλισμένου στίς δαπάνες διοικήσεως ἦταν 172,3 δραχμές καί στό σύνολο τῶν παροχῶν (ἀνοικτή, κλειστή καί φαρμακευτική περίθαλψη καί ἐπιδόματα) 393,7 δραχμές. Τό 1976 ἔχουμε μιά ἄνοδο στά ἀντίστοιχα ποσοστά τοῦ ἴδιου ταμεῖου: Ἀπό 335,7 δραχμές στίς δαπάνες διοικήσεως μέχρι 859,9 δραχμές στό γενικό σύνολο τῶν παροχῶν. Εἶναι ὀμως λογικό καί δικαίω, ὁ ἀσφαλισμένος τοῦ ΤΕΒΕ νά ἐπιβαρύνεται μέ τό ἴδιο ἢ ἔστω μέ τό μισό στίς δαπάνες διοικήσεως τοῦ ταμεῖου ἀπό τίς παροχές ἀσθενοείας καί τά ἐπιδόματα:

4. Ἄν λάβουμε ὑπ' ὄψη μας τοὺς 362 φορεῖς πού λειτουργοῦν τό 1976, θά βεβαιωθοῦμε γιά τό σημαντικό χρηματικό ποσό πού σταταλοῦν γιά τίς δαπάνες διοικήσεως (δαπάνες προσωπικοῦ, διοικητικῶν συμβουλίων, κτλ.). Ἄν προστεθοῦν δέ τά διοικητικά ἐξόδα τῶν ταμεῖων μαζί μέ τίς ἄλλες δαπάνες λειτουργίας τους (π.χ. ἐνοίκια, τηλέφωνο, ηλεκτρικό ρεύμα, ὄλικο γρῶφειον καί ἐπίπλων, κτλ.), τότε τό σύνολο τῶν ἐξόδων τῶν ταμεῖων ἀνεβαίνει σέ ὑψηλά ἐπίπεδα.

στ) Περιοριστικά στοιχεία

Συγκρίνοντας τά στοιχεία τῆς τριετίας 1973-1976 τοῦ πίνακα 6, καταλήγουμε στά ἀκόλουθα:

1. Στά συνολικά ποσά ὄλων τῶν σπηλῶν παρατηρεῖται μιά ἀξίηση ἐκτός ἀπό τίς ἀπαιτήσεις ἀπό τρί-

τους που παρουσιάζουν μείωση 133,8%. Συγκεκριμένα, η αύξηση είναι: στις καταθέσεις τών τραπεζών 68,1%, στα χρηματοόγραφα 255%, στα άκινητα 67,2%, στις εγκαταστάσεις 173,4%, στα διάφορα άλλα έσοδα 104,9%, και στο σύνολο της καθαρής περιουσίας 66%.

2. Σέ όλα τά ταμεία (έξαιρείται τό ταμείο τών Δημοσίων Ύπαλλήλων, πού δέν συμπλήρωσε στά έρωτηματολόγια τή σχετική έρώτηση) παρατηρείται μία αύξηση τών περιουσιακών στοιχείων, εκτός από τό ΤΕΒΕ πού τό σύνολο τής καθαρής του περιουσίας μειώνεται στήν τριετία κατά 41,6%, ενώ οί καταθέσεις του ταμείου κατά 233,1%.

3. Μεγάλη έντυπωση προκαλεί τό γεγονός ότι μεγάλη χρηματικά ποσά έχουν κατατεθεί στις τράπεζες από τούς 12 άσφαλιστικούς φορείς. Οί καταθέσεις αυτές είναι πολύ σημαντικές και τό 1976 τό συνολικό τους ποσό ήταν 13.112.150.573 δραχμές στους 11 από τούς 12 άσφαλιστικούς φορείς. Στο ποσό αυτό πρέπει νά προστεθούν 3.134.069.000 δραχμές τής ΔΕΗ, ποσόν πού δέν έχει κατατεθεί στήν τράπεζα άλλα στήν ίδια τήν έπιχείρηση μέ τόκο 6,5% στο ταμείο. Για ποίο σκοπό όμως γίνονται οί καταθέσεις αυτές; Μέ τόν αναγκαστικό νόμο 1611 τής 31/12/1950, τό Κράτος δεσμεύει τίς καταθέσεις τών Δημοσίων Όργανισμών και τών πάσης φύσεως άσφαλιστικών ταμείων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου στήν Τράπεζα τής Έλλάδος. Ό τόκος ρυθμίζεται από τή Νομισματική Έπιτροπή, αλλά σήμερα δέν ξεπερνά τό 6-6,5%. Τά κατατεθειμένα κεφάλαια στήν Τράπεζα τής Έλλάδος επενδύονται μέ πολύ ύψηλότερο τόκο (άνω του 10%) για τή χρηματοδότηση τής γεωργίας, του έμπορίου και τής βιομηχανίας. Αν λάβουμε υπ' όψη μας ότι σήμερα ή έτήσια αύξηση του τιμάρθμου είναι 12-15%, θά διαπιστώσουμε τή ζημιά πού παθαίνουν οί φορείς πού συμπεριλαμβάνονται σ' αυτόν τόν αναγκαστικό νόμο. Άλλά ειδικά στά άσφαλιστικά ταμεία, πού έχουν άμεση ανάγκη νά βελτιώσουν τή θέση τών άσφαλισμένων τους στις παροχές του κλάδου άσθενείας, είναι δίκαιο νά ισχύει αυτός ό νόμος;

II. άνοικτή περίθαλψη

Άνοικτή περίθαλψη είναι ή περίθαλψη πού παρέχεται από τόν ιατρό εκτός νοσοκομείου, και πού ονομάζεται έξονοσοκομειακή ή ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

α) Σύστημα άνοικτής περιθάλψεως

Γιά τά 12 όφθαλμικά ταμεία υπάρχουν τά ακόλουθα συστήματα άνοικτής περιθάλψεως:

1. *Τό σύστημα του μισθωτού ή συμβεβλημένου ιατρού:* Αυτό ισχύει για τά ακόλουθα ταμεία: ΟΓΑ, ΙΚΑ και Ταμείο Άσφαλίσεως Προσωπικού Έμπορικης Τραπεζής τής Έλλάδος.

2. *Τό σύστημα του οικογενειακού ιατρού.* Τό σύστημα αυτό βασικά ισχύει στο ΤΕΒΕ. Ό οικογενειακός ιατρός (παθολόγος-παιδίατρος) άμείβεται κατά κεφαλήν δικαιούχου. Οί άσφαλισμένοι και συνταξιούχοι εκλέγουν τόν θεράποντα ιατρό τους από τόν καταρτιζόμενο κάθε χρόνο πίνακα τών συμβεβλημένων μέ τό ΤΕΒΕ ιατρών.

Στό ΙΚΑ έπίσης, εκτός από τό σύστημα του μισθωτού ιατρού, εφαρμόζεται σέ όρισμένες περιοχές (παραρτήματα) τό σύστημα του οικογενειακού ιατρού (παθολόγου) μισθωτού, μέ προοπτική μελλοντικής επέκτασεως.

3. *Τό σύστημα τής ελεύθερης εκλογής ιατρού.* Αυτό ισχύει στή ΔΕΗ, στο Ταμείο Περιθάλψεως Συλλόγου Ύπαλλήλων τής Τραπεζής Έλλάδος, στους άσφαλισμένους του Δημοσίου και του TAKE (στά δύο τελευταία ταμεία ή εκλογή γίνεται μόνο για τούς συμβεβλημένους μέ τό Δημόσιο ιατρούς, έργαστήρια, φαρμακεία, νοσοκομεία, κλινικές κτλ.).

4. *Τό μικτό σύστημα.* Τό σύστημα αυτό είναι τό άθροισμα τών δύο άλλων συστημάτων 1 και 3, δηλαδή τό σύστημα του μισθωτού ή συμβεβλημένου ιατρού μαζί μέ τό αντίστοιχο τής ελεύθερης εκλογής ιατρού.

Τό μικτό σύστημα εφαρμόζεται στον ΟΤΕ, στα ΚΑΔΚΥ Άθηνών-Φλωρίνης και στο Ταμείο Ύγείας Δικηγόρων Έπαρχιών.

β) Ποσοστά συμμετοχής τών ταμείων στις παρεχόμενες ιατρικές υπηρεσίες

Στίς ιατρικές υπηρεσίες μεταξύ τών άσφαλισμένων τών 12 ταμείων παρατηρούμε τίς έξής διαφορές, σχετικά μέ τό ποσοστό συμμετοχής στις δαπάνες:

1. Τά ταμεία πού καταβάλλουν κατά 100% τό ποσοστό τής δαπάνης, για όλες τίς κατηγορίες τών άσφαλισμένων και για όλα τά είδη τών παρεχομένων ιατρικών υπηρεσιών, είναι:

Τό Άλληλοβοηθητικό Ταμείο Περιθάλψεως Ύπαλλήλων Τραπεζής Έλλάδος και ό ΟΓΑ.

Έδώ συμπεριλαμβάνονται ή Διεύθυνση Ύγειονομικής Περιθάλψεως Άσφαλισμένων Δημοσίου και τό TAKE, αλλά μόνο για τούς άμέσως άσφαλισμένους.

2. Στήν ιατρική έπίσκεψη, από τά 12 ταμεία τά 11 συμμετέχουν μέ ποσοστό 100%, ενώ τό Ταμείο Άσφαλίσεως Προσωπικού τής Έμπορικης Τραπεζής τής Έλλάδος συμμετέχει μέ ποσοστό 95% και για όλες τίς κατηγορίες τών άσφαλισμένων.

3. Στίς αναλύσεις, καθώς και στις άκτινολογικές και έργαστηριακές εξετάσεις, εκτός από τά ταμεία τής §1, συμμετέχουν μέ ποσοστό 100% και τά ακόλουθα: ΙΚΑ, ΟΤΕ, ΔΕΗ, ΚΑΔΚΥ Άθηνών και Φλωρίνης. Στήν ίδια κατηγορία τών ιατρικών υπηρεσιών τά άλλα ταμεία συμμετέχουν στις δαπάνες μέ τά αντίστοιχα ποσοστά:

Ταμείο Ασφαλίσεως Προσωπικού Έμπορικής Τραπεζής τής Ελλάδος 95%, Ταμείο Υγείας Δικηγόρων Έπαρχιών 80%, ΤΕΒΕ 75%, Διεύθυνση Υγειονομικής Περιθάλψεως Ασφαλισμένων Δημοσίου και ΤΑΚΕ 70% στους έμμεσως ασφαλισμένους και 75% στους συνταξιούχους.

4. Στις άλλες παροχές (πρόσθετη και λοιπή άνοικτη περιθάλψη) τά ταμεία συμμετέχουν στίς δαπάνες μέ τά αναγραφόμενα ποσοστά:

Ταμείο Ασφαλίσεως Προσωπικού Έμπορικής Τραπεζής τής Ελλάδος 90%, ΔΕΗ (μόνο στίς πρόσθετες παροχές) 90% στούς άμέσως, 85% γιά σύζυγο και τέκνα και 80% γιά γονείς και άδελφούς, ΟΤΕ 80%, ΙΚΑ 75-80%, ΤΕΒΕ 75%, ΚΑΔΚΥ Άθηνών και Φλωρίνης 75% στούς έμμεσως και 60% στούς άμέσως, Ταμείο Υγείας Δικηγόρων Έπαρχιών 70% και Διεύθυνση Υγειονομικής Περιθάλψεως Ασφαλισμένων Δημοσίου και ΤΑΚΕ 60% γιά τούς έμμεσως ασφαλισμένους και τούς συνταξιούχους.

γ) Έξωνοσοκομειακή φαρμακευτική περιθάλψη

Στήν έξωνοσοκομειακή φαρμακευτική περιθάλψη έχουμε νά σημειώσουμε τίς ακόλουθες διαφορές σχετικά μέ τά ποσοστά συμμετοχής στή δαπάνη, στούς 12 άφαιστικούς φορείς:

Στό Άλληλοβοθητικό Ταμείο Περιθάλψεως τών Υπαλλήλων τής Τραπεζής Ελλάδος και στό ΚΑΔΚΥ Άθηνών-Φλωρίνης ή δαπάνη τής έξωνοσοκομειακής περιθάλψεως βαρύνει τά ταμεία μέ ποσοστό συμμετοχής 100% και γιά όλες τίς κατηγορίες τών ασφαλισμένων.

Ό ΟΓΑ παρέχει έξωνοσοκομειακή φαρμακευτική περιθάλψη περιορισμένης έκτάσεως μέ τά άγροτικά ίατρεία, τούς ύγειονομικούς σταθμούς και τά έξωτερικά ίατρεία τών κρατικών νοσοκομείων, μέ ποσοστό συμμετοχής 100%.

Η Διεύθυνση Υγειονομικής Περιθάλψεως Ασφαλισμένων τού Δημοσίου καθώς και τό ΤΑΚΕ συμμετέχουν στίς δαπάνες τής έξωνοσοκομειακής περιθάλψεως 100% γιά τούς άμέσως, 70% γιά τούς έμμεσως ασφαλισμένους και 75% γιά τούς συνταξιούχους.

Στή ΔΕΗ ή συμμετοχή τού ταμείου είναι γιά τούς άμέσως 100%, γιά τούς έμμεσως ασφαλισμένους (σύζυγο και τέκνα) 90%, και γιά γονείς και άδελφούς 80%.

Ό ΟΤΕ και τό Ταμείο Ασφαλίσεως Προσωπικού Έμπορικής Τραπεζής τής Ελλάδος καταβάλλουν τό 90% τών δαπανών τής έξωνοσοκομειακής φαρμακευτικής περιθάλψεως, τό δέ ΙΚΑ τό 80% γιά όλες τίς κατηγορίες τών ασφαλισμένων.

Τό ΤΕΒΕ και τό Ταμείο Υγείας Δικηγόρων Έπαρχιών δέν παρέχουν έξωνοσοκομειακή φαρμακευτική περιθάλψη στούς ασφαλισμένους τους.

III. κλειστή περιθάλψη

Η κλειστή περιθάλψη είναι ή νοσηλεία πού παρέχεται στά θεραπευτήρια και πού όνομάζεται νοσοκομειακή περιθάλψη.

α) Φορείς τής κλειστής περιθάλψεως

Τό σύστημα παροχής τής νοσοκομειακής περιθάλψεως λειτουργεί στή χώρα μας μέ τούς ακόλουθους φορείς:³

1. Τά Κρατικά Νοσοκομεία πού λειτουργούν σάν ΝΠΔΔ.

2. Τά Πανεπιστημιακά Νοσοκομεία πού διοικούνται άπό τό Πανεπιστήμιο.

3. Τά Δημοτικά Νοσοκομεία πού διοικούνται άπό τά όργανα τής Τοπικής Αυτοδιοικήσεως.

4. Τά Νοσηλευτικά Ίδρύματα Άγαθοεργού Πρωτοβουλίας πού είναι ΝΠΔΔ και πού έπιχορηγούνται άπό τό Κράτος και έχουν άνεξάρτητη διοίκηση. Μεταξύ αυτών συμπεριλαμβάνονται ό Έρυθρός Σταυρός, ό Εδαγγελισμός, ή Παμμακάριστος κτλ.

5. Τά Νοσοκομεία τού ΙΚΑ, τά όποια εξυπηρετούν μόνο τίς άνάγκες τών ασφαλισμένων τού Ίδρύματος.

6. Οί Ίδιωτικές Κλινικές, πού διευθύνονται άπό ιδιώτες ίατρούς και πού λειτουργούν σάν έπιχειρήσεις.

β) Ποσοστά συμμετοχής τών Ταμείων και τών ασφαλισμένων στά νοσήλια

Στήν κλειστή περιθάλψη (συμπεριλαμβάνεται και ή έξωνοσοκομειακή φαρμακευτική περιθάλψη) έχουμε τίς ακόλουθες διαφορές στούς 12 άφαιστικούς φορείς:

1. Τά τρία μεγαλύτερα άφαιστικά Ταμεία ΟΓΑ, ΙΚΑ, ΤΕΒΕ προβλέπουν βασικά τρίτη θέση στά θεραπευτήρια, γιά όλες τίς κατηγορίες τών ασφαλισμένων τους και μέ ποσοστό συμμετοχής τών ταμείων 100%. "Αν ό νοσηλεύόμενος εκλέξει άλλη θέση τής άρεσκείας του, πληρώνει ή χρηματική διαφορά (είδικά ό ΟΓΑ καταβάλλει νοσήλια μόνο Γ' θέσεως).

Έκτός άπό τό Γ' θέση, τό ΤΕΒΕ συμμετέχει στή Ββ θέση μέ ποσοστό στά νοσήλια 75% και στή Βα μέ ποσοστό 55%, και γιά όλες τίς κατηγορίες τών ασφαλισμένων του.

Στό ΙΚΑ μέ όρισμένες προϋποθέσεις ό ασφαλισμένος, πού κατά τά δύο προηοούμενα ήμερολογιακά έτη πρέπει νά έχει πραγματοποιήσει τριακόσιες τουλάχιστον ήμέρες εργασίας στίς τρείς άνώτερες άπό τίς 15 άφαιστικές κλάσεις, έχει τό δικαίωμα νά νοσηλευθεί στή Ββ θέση, επί ένα εξάμηνο και μέ

3. Βλέπε, "Ανοικτή και Κλειστή Περιθάλψη, Υπουργείο Συντονισμού, 1968, Τόμος II, σελ. 1.

συμμετοχή του 15% μόνο για τον πρώτο μήνα της νοσηλείας του. Αυτό ισχύει για τους άμεσως και έμμεσα ασφαλισμένους και όχι για τους συνταξιούχους.

2. Στά ταμεία ασφαλίσεως των δημοσίων υπαλλήλων και των κληρικών (TAKE) ισχύουν τὰ ακόλουθα:

Για τους άμεσως ασφαλισμένους δημοσίου υπαλλήλους και κληρικούς τὰ ταμεία συμμετέχουν κατά 100% στά νοσήλια, άνεξάρτητα από τή θέση. Η θέση μέσα στό θεραπευτήριο ρυθμίζεται ανάλογα μέ τό βαθμό έραρχίας του νοσηλευόμενου στην ύπηρεσία του. Για τους έμμεσα ασφαλισμένους και τους συνταξιούχους ή συμμετοχή τους στίς δαπάνες τών νοσηλίων είναι ανάλογη μέ τό θεραπευτήριο. Συγκεκριμένα, στα κρατικά νοσοκομεία 10%, στά συγληλυτικά ιδρύματα αγαθοεργού πρωτοβουλίας 20%, και στίς ιδιωτικές κλινικές 30%.

3. Στόν ΟΤΕ, τή ΔΕΗ και τὰ ΚΑΔΚΥ Ἀθηνών και Φλωρίνης για όλες τίς θέσεις στά νοσοκομεία και τίς κλινικές, εκτός από τή λουξ (στόν ΟΤΕ συμπεριλαμβάνεται και ή λουξ), ή συμμετοχή όλων τών ταμείων στά νοσήλια είναι 100% και για όλες τίς κατηγορίες τών ασφαλισμένων. Ο βαθμός του υπαλλήλου στην ύπηρεσία τών προσδιορίζει τήν εισαγωγή του σάν νοσηλευόμενου στην ανάλογη θέση του θεραπευτηρίου.

4. Στην Τραπεζα Ἑλλάδος, τὰ ποσοστά συμμετοχής του ταμείου στά νοσήλια είναι 100% για όλους τους ασφαλισμένους άνεξάρτητα από θέση εκτός από τή λουξ. Κριτήριο για τίς θέσεις εισαγωγής στό θεραπευτήριο, πού αρχίζουν από τή Βα και Α θέση, είναι ο βαθμός έραρχίας.

Τὰ ίδια ισχύουν και για τό ασφαλιστικό ταμείο του προσωπικού τής Ἐμπορικής Τραπεζής, μέ μόνη τή διαφορά ότι οί θέσεις εισαγωγής στά θεραπευτήρια αρχίζουν από τή Ββ μέχρι τήν Α θέση.

5. Στό Ταμείο Ὑγείας Δικηγόρων Ἐπαρχιών, τὰ ποσοστά συμμετοχής του ταμείου στά νοσήλια, για όλες τίς κατηγορίες τών ασφαλισμένων, είναι: 3η θέση 100%, Ββ και Βα 80%. Κριτήριο για τή θέση εισαγωγής στά θεραπευτήρια: δικηγόροι, σύζυγοι και τέκνα Βα θέσης, γονεΐς δικηγόρου και άδελφοί Ββ θέσης.

γ) Γενικά προβλήματα άνοικτής περιθάλψεως

Στήν παράγραφο αυτή τής μελέτης μας, θεωρούμε σκόπιμο νά επαναλάβουμε όρισμένα γνωστά σε όλους μας προβλήματα τής άριστής περιθάλψεως, χωρίς νά χρησιμοποιήσουμε στοιχεία του έρωτηματολογίου μας, αλλά τή μελέτη του πενταετούς προγράμματος του ΚΕΠΕ, τής Στατιστικής Ὑπηρεσίας τής Ἑλλάδος και άλλων πηγών.

1. Η χωροταξική κατανομή στην Περιφέρεια Πρωτεύουσας, στή Θεσσαλονίκη και στην υπό-

λοιπή χώρα, τών θεραπευτηρίων (724), τών κρεβατιών (58.574) και τών ιατρών (19.340) κατά τό έτος 1976 έχει ως εξής:⁴

Περιφέρεια Πρωτεύουσας: θεραπευτήρια 171 (23,6%), κρεβάτια 28.733 (49,1%) και ιατροί 11.072 (57,2%).

Θεσσαλονίκη: θεραπευτήρια 56 (7,7%), κρεβάτια 7.271 (12,4%), ιατροί 3.052 (15,8%).

Ὑπόλοιπη χώρα: θεραπευτήρια 497 (68,7%) κρεβάτια 22.570 (38,5%), ιατροί 5.216 (27,0%).

Ἀπό τήν ανάλυση τών στοιχείων αὐτῶν παρατηρούμε ότι στην Περιφέρεια Πρωτεύουσας και τή Θεσσαλονίκη, όπου συγκεντρώνεται τό 35% περίπου του πληθυσμοῦ τής χώρας, υπάρχουν:

Θεραπευτήρια 227 (31,3%), κρεβάτια 36.004 (61,5%) και ιατροί 14.124 (73%).

Στήν υπόλοιπη χώρα, ενώ υπερέχουν μέ σημαντική διαφορά τὰ θεραπευτήρια (68,7%) σε σύγκριση μέ τὰ δύο μεγαλύτερα άστικά κέντρα τής χώρας, μειώνεται ο άριθμός τών κρεβατιών και τών ιατρών. Αυτό σημαίνει ότι στην έπαρχία υπάρχουν πολλές ιδιωτικές κλινικές μικροῦ μεγέθους.

«Ἀπό τίς 498 ιδιωτικές κλινικές, οί 363 (ή 73%) έχουν λιγότερα από 50 κρεβάτια, ενώ οί 263 (53%) έχουν λιγότερα από 30. Ἀπό τίς 135 πού έχουν περισσότερα από 50 κρεβάτια, οί 90 βρίσκονται στην Πρωτεύουσα.»⁵

Τὰ περισσότερα θεραπευτήρια τής Περιφέρειας Πρωτεύουσας και σε μικρότερο βαθμό τής Θεσσαλονίκης είναι μεγάλου μεγέθους μέ πολλά κρεβάτια, μέ σύγχρονα έπιστημονικά όργανα και μέ ειδικευμένους ιατρούς. Ἀντίθετα, στην έπαρχία ή επάνδρωση τών θεραπευτηρίων είναι άνεπαρκής και γι' αυτό οί άσθενεΐς τής υπαίθρου αναγκάζονται νά μεταβαίνουν για τή θεραπεία τους στά μεγάλα άστικά κέντρα, μέ άποτέλεσμα νά έπιβαρύνονται μέ πρόσθετα έξοδα (μεταβάσεις, παραμονής σε ξενοδοχεία μέχρι νά εισαχθούν στά θεραπευτήρια) και νά ταλαιπωρούνται. Παράλληλα, στά νοσοκομεία και τίς κλινικές τών Ἀθηνών και τής Θεσσαλονίκης υπάρχει έλλειψη κρεβατιών, και πολλοί νοσηλεύονται σε βοηθητικά κρεβάτια πού τὰ τοποθετούν στους διαδρόμους τών νοσοκομείων.

Ἀπό τὰ ίδια στοιχεία τής ΕΣΥΕ διαπιστώνουμε ότι στην Ἑλλάδα τό 1976 σε 12.661,6 κατοίκους αντιστοιχούσε ένα θεραπευτήριο, σε 156,5 κατοίκους ένα κρεβάτι θεραπευτηρίου και σε 474,8 κατοίκους ένας ιατρος.

2. Ἐνα σοβαρό πρόβλημα τής νοσοκομειακής περιθάλψεως είναι οί ιδιωτικές κλινικές. Πολλές δέν έξασφαλίζουν τίς άπαραίτητες προϋποθέσεις λειτουργίας. Στεγάζονται σε άκατάλληλα κτίρια και

4. Στατιστική Ἐπετηρίδα τής Ἑλλάδος, σ.105-112, Ἀθήνα 1977.

5. ΚΕΠΕ, Πρόγραμμα άναπτύξεως 1976-80. Ὑγεία, Ἀθήνα, 1976, σ.138-139.

δέν διαθέτουν ἐπιστημονικά μέσα καί εἰδικευμένον ἐπιστημονικό καί βοηθητικό προσωπικό.

Ἐδῶ ἀξίζει νά σημειώσουμε τή γνώμη τοῦ κ. Δημ. Γηράση γιά τίς ἰδιωτικές κλινικές, χωρίς αὐτό νά σημαίνει ὅτι ἐμεῖς τήν ἀποδεχόμεσθε ἀνεπιφύλακτα:

«Αἱ ἰδιωτικά κλινικά ἀποτελοῦσαι εἰς τό σύνολον τῶν κερδοσκοπικάς ἐπιχειρήσεις, ὡς πᾶσα κερδοσκοπική ἐπιχείρησις, ἐνδιαφέρονται κατά κύριον λόγον διά τό πραγματοποιούμενον ἐκάστοτε κέρδος καί ὄχι διά τό θεραπευτικόν ἀποτέλεσμα τῆς νοσηλείας...

Ἐπιχειρήσεις οὐσαι αἱ κλινικά, πᾶσαν παροχὴν πρὸς τὸν ἠσφαλισμένον τήν ἐξετάζουν ὑπὸ τό πρῶμα τοῦ κέρδους ἢ τῆς ζημίας. Οὕτω:

α) Σπανίως τηροῦν τό διαιτολόγιον, δεδομένου ὅτι ὁ πρὸς τοῦτο ἔλεγχος εἶναι ὑποτιπώδης.

β) Χορηγούν φάρμακα εὐτελεῶς ἀξίας, μὴ ἔχοντα θεραπευτικόν ἀποτέλεσμα ἢ ἀντιθέτως, διά νά μὴ ἐπιβαρυνθοῦν διά τῆς ἀξίας, ἔστω καί τῶν εὐτελῶν, καί ὑπὸ τὴν εὐσχημον δικαιολογίαν ὅτι ἡ κατάστασις τοῦ ἀσθενοῦς ἐπέβαλλε τὴν ἐπείγουσαν χρησιμοποίησιν εὐρέως φάσματος βιοθεραπευτικῶν φαρμάκων...

γ) Παρατείνουν τὴν νοσηλείαν τῶν ἠσφαλισμένων, διότι περὶ τό τέλος ἐκτός τῆς στέγης καί τῆς τροφῆς εἰς οὐδεμίαν ἄλλην παροχὴν προβαίνουν καί οὕτω, ταῖς ἀπομένει ἰκανόν κέρδος ἐκ τῶν εἰσπραττομένων νοσηλίων.»⁶

Τὰ παραπάνω ἔχουν σημασία ἐπειδὴ ὁ ἀριθμὸς τῶν κρεβατιῶν τῶν ἰδιωτικῶν κλινικῶν τῆς χώρας εἶναι ἀρκετά μεγάλος. Συγκεκριμένα:

«Ἀπὸ τό 1962 μέχρι τό 1974 ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰσαγομένων ἀσθενῶν αὐξήθηκε κατά 48%, ἐνῶ ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν κρεβατιῶν αὐξήθηκε μόνο κατά 20%».

Ἡ αὐξημένη ζήτηση καλύφθηκε σέ μεγάλο μέρος ἀπὸ τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλία. Ἀπὸ τὰ στοιχεῖα τῆς ΕΣΥΕ φαίνεται ὅτι τό 1964 ὁ δημόσιος τομέας εἶχε τὸ 66% τῶν κρεβατιῶν τῆς χώρας καί ὁ ἰδιωτικὸς τὸ 27%. Σήμερα ὁ ἰδιωτικὸς τομέας ἔχει τὸ 41% τῶν κρεβατιῶν τῆς χώρας.»⁷

Ἡ διοίκησις τῶν νοσοκομείων μὲ τό ὑπάρχον σήμερα καθεστῶς δέν ἀνταποκρίνεται στό ἔργο τῆς. Τὰ νοσοκομεία λειτουργοῦν μὲ διοικητικούς ὑπαλλήλους, οἱ ὅποιοι δέν ἔχουν εἰδικά ἐκπαιδευθεῖ ἢ μετεκπαιδευθεῖ στὸν τομέα τους. Ἀλλὰ καί τὰ Διοικητικά Συμβούλια τῶν νοσοκομείων, ἂν καί ἀποτελοῦνται ἀπὸ πρόσωπα μὲ κύρος καί κοινωνικὴ προβολή, εἶναι ἀναρμόδια νά δώσουν τὴν ὀρθή λύσις στά προβλήματα, γιατί στεροῦνται πείρας.

4. Ἐκτός ἀπὸ τοὺς ἰατροὺς, τὰ νοσοκομεία εἶναι ἐπανδρωμένα καί μὲ ἀδελφές νοσοκόμους καί βοηθητικὸ προσωπικό. Στὴ χώρα μας ὑπάρχουν νοσο-

κόμες τριῶν κατηγοριῶν. Διπλωματοῦχες νοσοκόμες μὲ σπουδὲς τριῶν ἐτῶν φοιτήσεως, ἐνὸς ἔτους φοιτήσεως καί πρακτικὲς ἀδελφές. Στὶς τελευταῖες συμπεριλαμβάνεται καί ἀριθμὸς ἀρρένων μὲ ἐμπειρική μόνο κατάρτιση. Ἄν καί τό ἔργο τῶν νοσοκόμων εἶναι λειτουργημὰ ὑψηλῆς σημασίας, στήν Ἑλλάδα παρατηρεῖται ἔλλειψη, ἐπειδὴ οἱ συνθήκες ἐργασίας καί οἱ ἀμοιβές τους δέν εἶναι ἱκανοποιητικὲς.

«Δέν ὑπάρχουν ἀκριβῆ στοιχεῖα γιά τό σύνολο τῶν νοσοκόμων στήν Ἑλλάδα... Ὑπολογίζεται ὅτι τό νοσηλευτικὸ προσωπικὸ τῆς χώρας πλησιάζει ἢ ξεπερνᾶ τὰ 20.000 ἄτομα. Ἀπὸ τό προσωπικὸ αὐτό ὅμως μόνο τό 33% εἶναι διπλωματοῦχες νοσοκόμες, ἐπισκέπτριες ἢ μαῖες τριετοῦς φοιτήσεως, ἐνῶ τό 12% εἶναι διπλωματοῦχες βοηθοὶ νοσοκόμες μονοετοῦς φοιτήσεως καί 11.000 (τό 55%) εἶναι πρακτικὲς ἀδελφές. Δηλαδή, στήν Ἑλλάδα σήμερα ἀντιστοιχοῦν 450 κάτοικοι περίπου ἀνά ἀδελφῆ (συμπεριλαμβανομένων καί τῶν μαϊῶν καί πρακτικῶν ἀδελφῶν) καί 2.250 κάτοικοι ἀνά διπλωματοῦχο ἀδελφῆ. Σύμφωνα μὲ στοιχεῖα τῆς Παγκόσμιας Ὄργανώσεως Ὑγείας, στίς περισσότερες εὐρωπαϊκῆς χώρας ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοίκων ἀνά μία διπλωματοῦχο νοσοκόμα κυμαίνεται μεταξύ 200 καί 400.»⁸

IV. συμπεράσματα

Μετά τὴν παρουσίαν τῆς σημερινῆς καταστάσεως στὸν ὑγειονομικὸ τομέα, ποῦ ἀποτελεῖ ἓνα ἀπὸ τοὺς πιὸ στοιχειώδεις θεσμοὺς τῆς ἀνθρώπινης κοινωνίας, χρῆσιμο εἶναι νά καταλήξουμε σέ ὀρισμένα συμπεράσματα. Καί συγκεκριμένα:

1. Στὴν Ἑλλάδα, τό σύστημα τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων προβλεπεί πληθῶρα ταμείων, τὰ ὁποῖα ἄρθρωται χωρίς προγραμματισμὸ καί μελέτη, ἀλλὰ ὕστερα ἀπὸ τὴν ὀργανωμένη πίεσις τῶν διαφόρων κοινωνικῶν ὁμάδων καί ἐπαγγελματικῶν τάξεων τοῦ πληθυσμοῦ. Τὰ ταμεία αὐτὰ σάν ἀσφαλιστικοὶ φορεῖς παρουσιάζουν μιά ἀνομοιομορφία στὴ λειτουργία τους, μὲ τὴν πολυπλοκὴ νομοθεσία, τὴν ποικιλία τῶν διατάξεων ποῦ τὰ διέπει, τὴν ἔλλειψιν ἐνὸς ἐνιαίου συντονιστικοῦ ὄργανου. Κλάδοι ἀρμοδιότη-
τα καί ἀπασχολήσεως τῶν ταμείων αὐτῶν μπορεῖ νά εἶναι ἢ ἀσθένεια, ἢ συντάξη, ἢ πρόνοια, ἢ ἐπικουρικὴ ἀσφάλισις καί ἢ ἀλλοῖοβοθῆσια.

2. Μὲ τό μεγάλο ἀριθμὸ τῶν ἀσφαλιστικῶν φορέων παρατηρεῖται διπλῆ καί τριπλῆ ἀσφάλισις τῶν ἐργαζομένων στοὺς κλάδους ἀσθενείας, συντάξεως κτλ. Μπορεῖ νά ὑπάρχοντι μεμονωμένα ἄτομα ἢ καί ὀλόκληρες κατηγορίες ἐργαζομένων σέ δύο ἢ καί περισσότερα ἀσφαλιστικὰ ταμεία.

3. Στὸν ὑγειονομικὸ τομέα, γιά πολλὰς ἐπαγγελματικῆς τάξεις μισθωτῶν, π.χ. στρατιωτικῶν, μου-

6. Δημ. Γηράση, «Ἡ Νοσοκομειακὴ Περίθαλψις τοῦ ΙΚΑ», Δελτίον τοῦ ΙΚΑ, ἔτους 1964, τόμος ΙΔ, σ.734, Ἀθήνα, 1965.

7. ΚΕΠΕ, Πρόγραμμα ἀναπτύξεως 1976-80. Ὑγεία. Ἀθήνα, 1976, σ. 150.

8. ΚΕΠΕ, Πρόγραμμα ἀναπτύξεως 1976-80. Ὑγεία. Ἀθήνα, 1976, σ. 80.

σικούς, ήθιοποιους, τραπεζικούς υπαλλήλους κτλ., δέν υπάρχει ένας υπεύθυνος ασφαλιστικός φορέας γιά κάθε κατηγορία, αλλά περισσότεροι (σύγκρινε πίνακα 7).

4. Οι εισφορές τών ασφαλισμένων και τών εργοδοτών γιά τίς δαπάνες τής ασθένειας είναι πολύ διαφορετικές στους ασφαλιστικούς φορείς, γιάτί τό ασφάλιστρο είναι μεγαλύτερο στους εξοδοτές απ' ό,τι στους ασφαλισμένους και καθορίζεται από τό ύνος τών αποδοχών τών τελευταίων.

5. Τό 1973 και τό 1976 τά μεγαλύτερα χρηματικά ποσά διατέθηκαν στην κλειστή περιθαλψη. Άκολουθεί ή φαρμακευτική, μέ μικρή διαφορά από την πρώτη, μετά ή ανοικτή και τελευταία τά επιδόματα. Άλλά από τά 12 ασφαλιστικά ταμεία, τά έννέα χορηγούν τό μεγαλύτερο χρηματικό ποσό στή φαρμακευτική περιθαλψη και κατά τίς δύο χρονικές περιόδους. Αυτό σημαίνει ότι ή κατανάλωση φαρμάκων στή χώρα μας είναι μεγάλη και, έπομένως, είναι άναγκαίος ό περιορισμός τής μέ τόν αυστηρότερο κρατικό έλεγχο στην παραγωγή και έμπορία τών φαρμάκων.

6. Η άνισότητα τής παρεχόμενης περιθαλψεως εκ μέρους τών ασφαλιστικών φορέων στίς διάφορες κατηγορίες τών εργαζομένων είναι αρκετά μεγάλη. Αυτό φαίνεται καθαρά από τό κατά κεφαλήν κόστος τών ασφαλισμένων στην ανοικτή, κλειστή και φαρμακευτική περιθαλψη και τά επιδόματα τών 12 ασφαλιστικών ταμείων (σύγκρινε πίνακα 4). Η ποιότητα τής παρεχόμενης προστασίας εξαρτάται όποσδήποτε από τήν οικονομική και κοινωνική θέση τών διαφόρων επαγγελματικών τάξεων του πληθυσμού και, φυσικά, από τίς οικονομικές δυνατότητες κάθε φορέα. Οι μεγαλύτεροι ασφαλιστικοί οργανισμοί ΟΓΑ, ΙΚΑ και ΤΕΒΕ (88% του συνολικού ποσοστού όλων τών ασφαλισμένων τής χώρας) θεωρούνται πτωχοί, γιάτί περιλαμβάνουν ασφαλισμένους πού άνήκουν σέ κοινωνικές ομάδες μέ χαμηλό εισόδημα, και γι' αυτό οι παροχές ασθένειας πού χορηγούν είναι χαμηλότερες επιπέδου από τίς παροχές τών άλλων έννέα ασφαλιστικών ταμείων. Άντίθετα, πλoύσια ταμεία χαρακτηρίζονται εκείνα πού λειτουργούν μέ τόν έλεγχο και τήν έπιτοεία του κράτους (Τράπεζα Έλλάδος, Έμπορική Τράπεζα, ΟΤΕ, ΔΕΗ, ΚΑΔΚΥ Άθηνών και Φλωρίνης και Διεύθυνση ασφαλίσεως δημοσίων υπαλλήλων).

7. Στην ανοικτή περιθαλψη δέν άκολουθείται ένα ένιαό σύστημα από τούς ασφαλιστικούς φορείς, αλλά διάφορα. Μεταξύ τών συστημάτων πού ισχύουν είναι: τού μισθωτού ή συμβεβλημένου ιατρού, τής ελεύθερης έκλογής ιατρού, του οικογενειακού ιατρού και τό μικτό σύστημα.

8. Στίς παροχές τής ανοικτής και κλειστής περιθαλψεως επικρατεί στους ασφαλιστικούς φορείς άνωμαλία και άταξία. Άλλα ταμεία παρέχουν δωρεάν όλες τίς ιατρικές υπηρεσίες, όλες τίς θέσεις τής

νοσοκομειακής περιθαλψεως (από τήν τρίτη μέχρι τή λούξ), γιά όλους ή μόνο γιά τούς άμέσως ασφαλισμένους. Άλλα καταβάλλουν τίς δαπάνες γιά όλες τίς κατηγορίες ή μόνο γιά τούς άμέσως ασφαλισμένους και γιά όρισμένα είδη ιατρικών υπηρεσιών ή θέσεων μέσα στα νοσοκομεία. Τέλος, άλλα ταμεία υποχρεώνουν τούς ασφαλισμένους ή όρισμένες κατηγορίες ασφαλισμένων νά συμμετέχουν στίς δαπάνες από 5 έως 30% και γιά καθορισμένα είδη ιατρικών υπηρεσιών ή γιά καθορισμένες θέσεις.

Τό ίδιο άκριβώς συμβαίνει και μέ τήν έξονοσοκομειακή φαρμακευτική περιθαλψη, σχετικά μέ τά ποσοστά συμμετοχής τών ταμείων, μέ μόνη τή διαφορά ότι έδω άπάρχουν ταμεία, όπως τό ΤΕΒΕ και τό Ταμείο Υγείας Δικηγόρων Έπαρχιών, πού δέν χορηγούν τέτοια περιθαλψη.

Κάθε ασφαλισμένος έχει τό δικαίωμα νά νοσηλευθεί στή θέση του νοσοκομείου πού προβλέπει τό ασφαλιστικό του ταμείο, μέ κριτήριο τό βαθμό πού κατέχει στην υπηρεσία. Μπορεί όμως νά εκλέξει άλλη θέση τής άρέσκειάς του, αλλά νά επιβαρυνθεί μέ τή διαφορά τών έξόδων.

9. Άξιόλογο είναι τό χρηματικό ποσό τών διοικητικών δαπανών στους ασφαλιστικούς φορείς πού σέ όρισμένους έχει άνέβει σέ πολύ ύψηλά επίπεδα. Έάν δέ ληφθεί υπ' όψη ό μεγάλος αριθμός τών ταμείων μαζί μέ τά λοιπά έξοδα λειτουργίας τους, τότε ή κατάσταση παρουσιάζεται προβληματική.

10. Σέ όλα σχεδόν τά ταμεία, κατά τό κλείσιμο κάθε οικονομικού έτους, υπάρχει ένα χρηματικό πλεόνασμα, πού μέ άναγκαστικό νόμο «δεσμεύεται» από τό κράτος πού μέ χαμηλό τόκο τό καταθέτει στην Τράπεζα Έλλάδος, ή οποία διαθέτει τό αρκετά σημαντικό αυτό κεφάλαιο (άζεις πολλών δισεκατομμυρίων δραχμών) σέ παραγωγικούς σκοπούς (στό έμπόριο, τή βιομηχανία, τή γεωργία, τόν τουρισμό) μέ πολύ ύψηλότερο τόκο.

11. Η χωροτάξια κατανομή τών θεραπευτηρίων, τών κρεβατιών και τών ιατρών δέν ανταποκρίνεται στην αντίστοιχη πυκνότητα του πληθυσμού τής χώρας. Υπάρχει μεγάλη ύσαναλογία, γιάτί τό μεγαλύτερο ποσοστό τους συγκεντρώνεται στην Περιφέρεια Πρωτεύουσας και τή Θεσσαλονίκη και τό μικρότερο στην υπόλοιπη χώρα. Έπειδή στην έπαρχία τά νοσοκομεία ύστερούν από άπόψεως δυναμικού ειδικευμένων ιατρών καθώς και έπιστημονικών μέσων και όργάνων, πολλοί άσθενείς μεταβαίνουν στα δύο μεγάλα άστικά κέντρα γιά νά θεραπευθούν. Έκει όμως υπάρχει έλλειψη κρεβατιών, ό άσθενείς ταλαιπωρούνται και ή θεραπευτική άγωγή στα νοσοκομεία είναι άνεπαρκής.

12. Η άνισότητα στην έκταση και τήν ποιότητα τών παροχών τής ύγειονομικής περιθαλψεως θά μπορούσε νά εκλείψει ή τουλάχιστο νά περιορισθεί μέ τήν έξουδετέρωση τών άρνητικών στοιχείων πού διαπιστώθηκαν παραπάνω, και ειδικότερα:

α) Μέ τήν εφαρμογή ενός ένιαίου ασφαλιστικού φορέα στον ύγειονομικό τομέα για όλους τους κατοίκους τής χώρας, όπως ισχύει σήμερα σέ άλλα κράτη. Η μεταφύτευση όμως ενός ξένου συστήματος είναι δύσκολο να πραγματοποιηθεί, γιατί αυτό εξαρτάται από ορισμένους παράγοντες, όπως τό πνευματικό επίπεδο, τό κλίμα, ή νοοτροπία του λαού, ή ιστορία, ή παράδοση κτλ. Έτσι όμως θα αντιδράσουν ορισμένες κοινωνικές τάξεις, πού εκπροσωπούν κοινά και οργανωμένα συμφέροντα. Ο ένιαίος ασφαλιστικός φορέας θα μπορούσε να γίνει μελλοντικά και αφού, κατά τό μεταβατικό στάδιο, πραγματοποιηείτο ή ένοποίηση των ασφαλιστικών φορέων των όμοιομόρφων ομάδων ή των συγγενών

επαγγελματικών τάξεων (π.χ. ένιαίος φορέας για όλες τις τράπεζες, τους μουσικούς, τους δικηγόρους, τά ΚΑΔΚΥ, κτλ., για όλους ή για όρισμένους κλάδους παροχών άσθενείας, συντάξεως, προνοίας, επικουρικής άσφαλίσεως και άλληλοβοήθειας).

β) Μέ τήν αναδιοργάνωση τής χωροταξικής κατανομής του δικτύου των νοσοκομείων.

γ) Μέ τήν παροχή κινήτρων και προοπτικών στους ιατρούς των Άθηνών και τής Θεσσαλονίκης και των άλλων άστικών κέντρων για καλύτερη επαγγελματική εξέλιξη.

δ) Μέ τήν άνέγερση και λειτουργία μεγάλων νοσοκομείων και, παράλληλα, νέων Πανεπιστημιακών Ίατρικών Σχολών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. Άριθμός ασφαλισμένων κατά ασφαλιστικό φορέα των έτών 1973 και 1976

Όνομασία Ταμείου	Άριθμός ασφαλισμένων						Σύνολο	
	Άμεσοι		Έμμεσοι		Συνταξιούχοι			
	1973	1976	1973	1976	1973	1976	1973	1976
ΟΓΑ	1.712.575	1.668.802	1.972.050	1.889.827	464.253	507.540	4.148.878	4.066.169
ΙΚΑ	1.057.000	1.176.000	1.813.000	2.001.000	251.488	287.717	3.121.488	3.464.717
ΤΕΒΕ	208.500	225.900	354.450	433.747	74.111	82.863	637.061	742.510
Διεύθυνση Ύγειονομικής Περιθάλψεως Ασφαλισμένων Δημοσίου	145.500	155.000	231.500	243.000	218.000	302.000	595.000	700.000
ΟΤΕ	28.810	39.576	36.793	53.600	3.380	3.906	68.983	97.082
ΔΕΗ	16.651	26.124	31.304	45.707	2.170	3.122	50.125	74.953
ΤΑΚΕ	8.079	8.736	18.980	20.494	3.926	3.738	30.985	32.968
ΚΑΔΚΥ Άθηνών	3.976	3.027	4.349	2.690	*	3.128	8.325	8.845
ΚΑΔΚΥ Φλωρίνης	186	147	346	310	38	47	570	504
Άλληλοβοηθητικό Ταμείο Περιθάλψεως Συλλόγου Ύπαλλήλων Τραπεζής Έλλάδος	3.997	7.702	5.377	8.511	5.445	5.881	14.819	22.094
Ταμείο Ασφαλίσεως Προσωπικού Έμπορικής Τραπεζής τής Έλλάδος	4.819	4.416	5.514	5.732	-	1.234	10.333	11.382
Ταμείο Ύγείας Δικηγόρων Έπαρχιών	2.390	2.730	3.885	4.480	1.035	980	7.310	8.190
Σύνολο	3.192.483	3.318.160	4.477.548	4.709.098	1.023.846	1.202.156	8.693.877	9.229.414

* Στους άμεσους-έμμεσους συμπεριλαμβάνονται και οι συνταξιούχοι.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2. Έσοδα των φορέων μόνο στον κλάδο ασθενείας των έτων 1973 και 1976

Όνομασία Ταμείου	Εισφορά Ασφαλισμένων		Εισφορά Έργοδότη		Κοινωνική Εισφορά	
	1973	1976	1973	1976	1973	1976
ΟΓΑ	**	-	**	-	**	783.407.787
ΙΚΑ	1.614.767.000	3.204.465.000	2.676.251.000	5.330.547.000	-	-
ΤΕΒΕ	344.788.000	386.628.291	-	-	-	-
Διεύθυνση Ύγιον/κής Περιθάλψεως Ασφαλισμένων Δημοσίου	-	-	-	-	-	-
ΟΤΕ	119.825.000	225.815.197	203.252.000	339.388.884	-	-
ΔΕΗ	53.778.000	428.563	96.443.000	1.066.881	-	-
ΤΑΚΕ	30.160.000	34.302.855	-	43.696.123	-	-
ΚΑΔΚΥ Αθηνών	8.483.000	16.416.974	29.940.000	60.493.708	-	-
ΚΑΔΚΥ Φλωρίνης	362.970	770.312	901.546	2.165.543	-	-
Άλληλοβοθητικό Ταμείο Περιθάλψεως Συλλόγου Ύπαλλήλων Τραπεζής Ελλάδος	38.103.000	79.883.865	41.485.000	50.765.107	-	-
Ταμείο Ασφαλίσεως Προσωπικού Έμπορικής Τραπεζής τής Ελλάδος	15.092.000	31.539.248	25.272.000	53.487.324	-	-
Ταμείο Υγείας Δικηγόρων Έπαρχιών	8.785.000	19.116.024	-	-	-	-
Σύνολο	2.596.671.000	3.999.366.329	3.974.189.000	5.881.610.570	-	783.407.787

Όνομασία Ταμείου	Έπιχορηγήσεις		Πρόσοδοι Περιουσίας		Άλλα Έσοδα		Γενικό Σύνολο Έσόδων	
	1973	1976	1973	1976	1973	1976	1973	1976
ΟΓΑ	**	345.000.000	**	-	**	-	**	1.284.407.787
ΙΚΑ	-	443.660.000	77.897.000	161.550.000	6.202.000	8.103.000*	4.375.117.000	9.022.107.000
ΤΕΒΕ	-	-	23.997.000	19.789.296	-	-	368.775.000	406.417.587
Διεύθυνση Ύγιον/κής Περιθάλψεως Ασφαλισμένων Δημοσίου	-	-	-	-	-	-	-	-
ΟΤΕ	-	-	31.835.000	19.832.085	5.248.000	-	358.691.000	615.036.343
ΔΕΗ	-	-	-	131.075	91.089.000	120.112	155.395.000	1.746.631
ΤΑΚΕ	-	-	-	-	6.534.000	-	36.694.000	77.998.978
ΚΑΔΚΥ Αθηνών	-	-	3.698.000	5.898.957	-	-	42.121.000	82.809.639
ΚΑΔΚΥ Φλωρίνης	-	-	97.741	239.559	-	175.234	1.362.257	3.350.649
Άλληλοβοθητικό Ταμείο Περιθάλψεως Συλλόγου Ύπαλλήλων Τραπεζής Ελλάδος	-	36.573.000	1.192.000	4.300.926	2.069.000	3.476.207	82.849.000	174.999.105
Ταμείο Ασφαλίσεως Προσωπικού Έμπορικής Τραπεζής τής Ελλάδος	-	-	4.406.000	8.344.132	352.000	1.390.604	45.122.000	94.761.308
Ταμείο Υγείας Δικηγόρων Έπαρχιών	-	-	340.000	640.719	-	89.522	9.125.000	19.846.265
Σύνολο	-	825.233.000	143.462.741	220.726.749	111.494.000	5.251.679	5.475.251.257	11.783.481.292

* Μείον εισφορές υπέρ τρίτων.

** Το 1973 δεν έχουν χωρισθεί τά έσοδα (ποσά) στους διαφόρους κλάδους.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3. Παροχές άσθνεύειας σέ είδος και σέ χρήμα (έπίδοματα), κατά φορέα, τών έτών 1973 και 1976

Όνομασία Ταμείου	Παροχές σέ είδος					
	Άνοικτη Περιθάλψη		Κλειστή Περιθάλψη		Φαρμάκευτική Περιθάλψη	
	1973	1976	1973	1976		
ΟΓΑ	—	—	856.992.000	1.404.072.478	—	225.000.000
ΙΚΑ	966.617.000	295.355.000	995.509.000	2.169.273.000	1.286.336.000	2.542.277.000
ΤΕΒΕ	9.359.000	117.179.261	212.159.000	472.000.314	18.687.000	1.758.645
Διεύθυνση Ύγειονομικής Περιθάλψεως Άσφαλισμένων Δημοσίου	381.937.000	999.633.000	253.215.000	514.000.000	484.340.000	821.942.000
ΟΤΕ	46.842.000	128.935.489	27.820.000	59.814.534	54.939.000	
ΔΕΗ	39.271.000	184.001.000	20.757.000	53.784.000	42.111.000	77.472.759
ΤΑΚΕ	13.723.000	27.590.116	15.491.000	24.326.851	26.383.000	74.362.000
ΚΑΔΚΥ Άθηνών	7.670.000	18.932.912	6.763.000	12.633.438	7.622.000	37.968.689
ΚΑΔΚΥ Φλωρίνης	314.000	669.661	93.000	269.979	231.000	13.220.751
Άλληλοβοθητικό Ταμείο Περιθάλψεως Συλλόγου Ύπαλλήλων Τραπ. Ελλάδος	21.861.000	55.247.492	13.544.000	26.912.234	19.069.000	398.564
Ταμείο Ασφαλίσεως Προσωπικού Έμπορικης Τραπεζής τής Ελλάδος	10.631.000	28.687.659	6.723.000	12.851.267	10.280.000	29.214.573
Ταμείο Ύγείας Δικηγόρων Έπαρχιών	2.635.000	7.170.858	3.945.000	5.386.688	—	16.366.907
Σύνολο	1.500.860.000	1.863.404.448	2.413.011.000	4.755.324.783	1.949.998.000	931.482 3.840.915.370

Όνομασία Ταμείου	Παροχές σέ χρήμα Έπίδοματα		Σύνολο παροχών σέ είδος και σέ έπίδοματα	
	1973	1976	1973	1976
ΟΓΑ	13.540.000	—	870.532.000	1.629.072.478
ΙΚΑ	577.209.000	1.682.456.000	3.825.671.000	6.689.361.000
ΤΕΒΕ	10.666.000	47.560.374	250.871.000	638.498.594
Διεύθυνση Ύγειονομικής Περιθάλψεως Άσφαλισμένων Δημοσίου	—	—	1.119.492.000	2.335.575.000
ΟΤΕ	27.483.000	49.998.957	157.084.000	316.221.739
ΔΕΗ	6.294.000	17.849.000	108.433.000	329.996.000
ΤΑΚΕ	975.000	1.995.592	56.572.000	91.881.298
ΚΑΔΚΥ Άθηνών	234.000	2.333.650	22.289.000	47.120.751
ΚΑΔΚΥ Φλωρίνης	—	—	638.000	1.338.204
Άλληλοβοθητικό Ταμείο Περιθάλψεως Συλλόγου Ύπαλλήλων Τραπ. Ελλάδος	2.439.000	9.666.699	56.913.000	121.040.998
Ταμείο Ασφαλίσεως Προσωπικού Έμπορικης Τραπεζής τής Ελλάδος	4.186.000	7.326.308	31.820.000	65.232.141
Ταμείο Ύγείας Δικηγόρων Έπαρχιών	643.026.000	1.819.186.580	6.506.895.000	13.489.028 12.278.827.231
Σύνολο				

ΠΙΝΑΚΑΣ 4. Αντιπαραβολή κατά φορέα του κατά κεφαλήν κόστους, στην άνοικτη και κλειστή νοσοκομειακή περίθαλψη, και τά επιδόματα σε δραχμές τών έτων 1973 και 1976

Όνομασία Ταμείου	Κόστος κατά κεφαλήν άσφαλισμένου σε:					
	Άνοικτη Περίθαλψη		Κλειστή Περίθαλψη		Φαρμακευτική Περίθαλψη	
	1973	1976	1973	1976	1973	1976
ΟΓΑ	—	—	206,5	345,3	—	55,3
ΙΚΑ	309,7	85,2	318,9	626,1	412,1	733,8
ΤΕΒΕ	14,7	157,8	333,0	635,7	29,3	2,4
Διεύθυνση Ύγειονομικής Περιθάλψεως Άσφαλισμένων Δημοσίου	641,9	1.428,0	425,5	734,3	814,0	1.174,2
ΟΤΕ	679,0	1.328,1	403,2	616,1	796,4	798,0
ΔΕΗ	783,4	2.454,9	414,1	717,6	840,1	992,1
ΤΑΚΕ	442,9	836,9	500,0	737,9	851,5	1.151,7
ΚΑΔΚΥ Άθηνών	921,3	2.140,5	812,4	1.428,3	915,5	1.494,7
ΚΑΔΚΥ Φλωρίνης	550,8	1.328,7	163,1	535,6	405,2	790,8
Άλληλοβοηθητικό Ταμείο Περιθάλψεως Άσφα- λισμένων Υπαλλήλων Τραπεζής Ελλάδος	1.475,2	2.500,5	913,9	1.218,1	1.286,8	1.322,3
Ταμείο Άσφαλίσεως Προσωπικού Εμπορικής Τραπεζής τής Ελλάδος	1.028,8	2.520,4	650,6	1.129,1	994,9	1.437,9
Ταμείο Ύγείας Δικηγόρων Επαρχιών	360,4	875,6	539,7	657,7	—	113,7
Όνομασία Ταμείου	Επιδόματα		Γενικό Σύνολο			
	1973	1976	1973	1976		
ΟΓΑ	3,3	—	209,8	400,6		
ΙΚΑ	184,9	485,6	1.225,6	1.930,7		
ΤΕΒΕ	16,7	64,0	393,7	859,9		
Διεύθυνση Ύγειονομικής Περιθάλψεως Άσφαλισμένων Δημοσίου	—	—	1.881,4	3.336,5		
ΟΤΕ	398,5	515,0	2.277,1	3.257,2		
ΔΕΗ	125,6	238,1	2.163,2	4.402,7		
ΤΑΚΕ	31,4	60,5	1.825,8	2.787,0		
ΚΑΔΚΥ Άθηνών	28,1	263,8	2.677,3	5.327,3		
ΚΑΔΚΥ Φλωρίνης	—	—	1.119,1	2.655,1		
Άλληλοβοηθητικό Ταμείο Περιθάλψεως Άσφα- λισμένων Υπαλλήλων Τραπεζής Ελλάδος	164,6	437,5	3.840,5	5.478,4		
Ταμείο Άσφαλίσεως Προσωπικού Εμπορικής Τραπεζής τής Ελλάδος	405,1	643,7	3.079,4	5.731,1		
Ταμείο Ύγείας Δικηγόρων Επαρχιών	—	—	901,1	1.647,0		

ΠΙΝΑΚΑΣ 5. Δαπάνες διοικήσεως καὶ κόστους κατὰ κεφαλὴν ἀσφαλισμένου καὶ κατὰ φορέα τῶν ἐτῶν 1973 καὶ 1976

Ἵνομασία Ταμείου	Σύνολο δαπανῶν διοικήσεως κατὰ φορέα		Κόστος κατὰ κεφαλὴν ἀσφαλισμένου καὶ κατὰ φορέα, στίς δαπάνες αὐτές	
	1973	1976	1973	1976
ΟΓΑ	90.847.000	148.585.485	21,9	36,6
ΙΚΑ	779.446.000	1.384.972.000	249,7	399,7
ΤΕΒΕ	109.774.000	248.982.280	172,3	335,7
Διεύθυνση Ἵγεινομικῆς Περιθάλψεως Ἵσφαλισμένων Δημοσίου	—	—	—	—
ΟΤΕ	16.283.000	2.285.722	236,0	17,1
ΔΕΗ	30.764.000	32.000.000	613,7	426,9
ΤΑΚΕ	7.110.000	17.522.833	229,4	531,5
ΚΑΔΚΥ Ἵθηνῶν	3.864.000	2.200.000	464,1	248,7
ΚΑΔΚΥ Φλώρινης				
Ἵλληλοβοηθητικὸ Ταμεῖο Περιθάλψεως Συλλόγου Ἵπαλλήλων Τραπεζῆς Ἵλλάδος	22.100	39.000	38,7	77,3
Ταμεῖο Ἵσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἵμπορικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἵλλάδος	5.693.000	6.357.491	384,1	287,7
Ταμεῖο Ἵγείας	662.000	1.301.910	64,0	114,3
Δικηγόρων Ἵπαρχιῶν	1.125.000	98.000	153,8	11,9

ΠΙΝΑΚΑΣ 6. Περιουσιακά στοιχεία ταμείων τών ετών 1973 και 1976. σε χρηματικά ποσά

Όνομασία Ταμείου	Καταθέσεις σε Τράπεζες		Χρηματογράφα		Άκινητα			
	1973	1976	1973	1976	1973	1976		
ΟΓΑ	1.818.882.000	2.418.269.494	324.852.000	1.686.872.700	—	1.352.990		
ΙΚΑ	3.711.291.000	7.828.473.000	63.844.000	952.594.000	382.268.000	486.591.000		
ΤΕΒΕ	1.083.728.000	325.295.073	408.859.000	592.724.806	41.003.000	37.446.829		
Διεύθυνση Ύγειονομικής Περιθάλψεως Ασφαλισμένων Δημοσίου	—	—	—	—	—	—		
ΟΤΕ	976.269.000	2.134.465.428	192.000.000	789.020.284	56.931.000	287.532.985		
ΔΕΗ	—	—	—	—	—	—		
ΤΑΚΕ	37.582.000	163.261.800	27.265.000	22.363.384	34.450.000	73.139.003		
ΚΑΔΚΥ Αθηνών	104.138.000	130.000.000	—	2.032.125	—	—		
ΚΑΔΚΥ Φλωρίνης	3.560.000	6.937.092	—	—	—	—		
Άλληλοβοθητικό Ταμείο Περιθάλψεως Συλλόγου Υπαλλήλων Τραπεζής Ελλάδος	2.885.000	51.180.508	16.905.000	19.599.210	26.018.000	26.169.427		
Ταμείο Ασφαλίσεως Προσωπικού Εμπορικής Τραπεζής τής Ελλάδος	50.839.000	39.363.584	187.100.000	266.855.681	7.585.000	6.765.599		
Ταμείο Υγείας Δικηγόρων Επαρχιών	9.149.000	14.904.594	—	1.138.853	1.237.000	—		
Σύνολο	7.798.323.000	13.112.150.573	1.220.825.000	4.333.201.043	549.492.000	918.997.833		
	Έγκαταστάσεις		Απαιτήσεις από τρίτους		Άλλο		Σύνολο καθαρής περιουσίας	
Όνομασία Ταμείου	1973	1976	1973	1976	1973	1976	1973	1976
ΟΓΑ	2.793.000	—	2.377.086.000	1.026.562.339	—	2.398.237	4.523.613.000	5.135.455.760
ΙΚΑ	92.479.000	275.641.000	653.848.000*	1.574.114.000*	—	47.939.000	3.596.034.000	8.017.124.000
ΤΕΒΕ	2.259.000	2.280.014	—	329.163.445	268.985.000	—	1.822.870.000	1.286.910.171
Διεύθυνση Ύγειονομικής Περιθάλψεως Ασφαλισμένων Δημοσίου	—	—	—	—	—	—	—	—
ΟΤΕ	4.006.000	1.700.000	520.131.000	400.000.000	—	—	1.749.337.000	3.612.718.697
ΔΕΗ	—	—	—	—	—	—	1.071.258.000	3.134.069.000
ΤΑΚΕ	356.000	24.972	26.509.000	11.168.052	—	64.323.071	126.162.000	334.280.246
ΚΑΔΚΥ Αθηνών	—	—	7.223.000	—	—	—	111.361.000	132.032.125
ΚΑΔΚΥ Φλωρίνης	—	—	—	—	—	—	3.506.000	6.937.092
Άλληλοβοθητικό Ταμείο Περιθάλψεως Συλλόγου Υπαλλήλων Τραπεζής Ελλάδος	480.000	161.719	2.280.000	1.193.878	302.000	4.720.039	48.870.000	103.024.784
Ταμείο Ασφαλίσεως Προσωπικού Εμπορικής Τραπεζής τής Ελλάδος	22.000	20.304	—	—	—	12.000.000	245.546.000	325.005.168
Ταμείο Υγείας Δικηγόρων Επαρχιών	—	205.804	634.000*	783.398*	—	—	9.752.000	15.465.864
Σύνολο	102.395.000	280.033.813	2.278.747.000	119.190.316	269.287.000	131.380.347.000	13.308.309.000	22.103.122.907

* = μετoν

ΠΙΝΑΚΑΣ 7. Κατάλογος ταμίων πού ἔχουν σχέση μέ κάποιο εἶδος παραγῶν ἰασηνείας, κατά κατηγορίες (Ἔτος 1976)

α/α	Δημόσιο Ὑπάλληλο, Στρατιωτικό, Κληρικό	α/α	Ὑπάλληλο μεγάλων καί διαφόρων ἑλλων ὀργανισμῶν	α/α	Δημοτικοί καί Κοινωνικοὶ ὑπάλληλοι
1.	Διεθνῆσι Ὑγειονομικῆς περιθάλψεως Ἀσφαλισμένων τοῦ Δημοσίου τοῦ ΥΚΥ. Ἀδή περιλαμβανῶν: Τακτικοὺς ἠθιμοὺς πολιτικοὺς ὑπάλληλους, πολιτικοὺς καί στρατιωτικοὺς συνταξιούχους, τὰ τακτικά μέλη τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τὰ μέλη τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ὑπαλλήλων τοῦ Πυρσοβερτακοῦ Σώματος τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ ἰασηνείας ὑπαλλήλων, καί τὰ μέλη τῶν ὀνόρων τῆς χοροφαλακτικῆς κτλ.	1.	Ὄργανισμοὺς Γεωργικῶν Ἀσφαλίσεων (ΟΓΑ)	1.	Ἀθηνῶν
2.	Γιὰ τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ στρατιωτικοὺς (Ἀξιωματικούς, Ὑπὸ ἐνεργείᾳ στρατιωτικοὺς (Ἀξιωματικούς) τῶν στο Γενικό Ἐπιτελεῖο Στρατοῦ (ΓΕΣ) τρεῖς Διεθνῆσι Ὑγειονομικῆς Περιθάλψεως: Στρατοῦ, Ἀεροπορίας, Ναυτικοῦ. Στὸ Ὑπουργεῖο Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας ὑπάγονται οἱ ἰσχυροὶ Ἀμερικανικοὶ ὑπάλληλοι (Ἀρχηγεῖο Ἀμερικανικοῦ Σώματος, Τμήμα Ὑγειονομικό).	2.	ἩΠΑΠ	2.	Ἀττικῆς
3.	Ταμεῖο Ἀσφαλίσεως Κλήρου Ἑλλάδος (ΤΑ-ΚΕ)	3.	Ταμεῖο Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ	3.	Αἰτωλοακαρνανίας
		4.	Ταμεῖο Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ ΕΗΣ	4.	Ἀργολίδος
		5.	Ταμεῖο Ἀσθενείας καί Προνοίας Προσωπικοῦ Λιμενεργατῶν Πειραιῶς	5.	Ἀρκαδίας
		6.	Ταμεῖο Προνοίας Προσωπικοῦ Ὄργανισμοῦ Λιμένων Πειραιῶς	6.	Ἀρτίας
		7.	Ταμεῖο Προνοίας Ὄργανισμοῦ Λιμένων Θεσσαλονίκης	7.	Ἀργιφάνων
		8.	Ταμεῖο Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ Ἐθνικοῦ Τουριστικοῦ	8.	Ἀρμάς
		9.	Ταμεῖο Προνοίας καί Ἐκποικιστικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἰπποδρομιῶν	9.	Δοδικανήσου
		10.	Ἐπικουρικό Ταμεῖο Προσωπικοῦ ΚΥΔΕΠ	10.	Ἐβρου
		11.	Ταμεῖο Ἀλληλοβοηθείας Ὄργανισμοῦ Βαμβάκος	11.	Ἡμαθίας
		12.		12.	Θεσσαλονίκης
		13.		13.	Ἰωαννίνων
		14.		14.	Χαλκιδικῆς
		15.		15.	Χανίων
		16.		16.	Καστοριάς

17.	Κερκύρας	1.	Τόριμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων (ΙΚΑ)
18.	Κορινθίας	2.	Ἐνιαῖος Δημοσιογραφικός Ὄργανισμός Ἐπιχορηγῆτος Ἀσφαλίσεως Περιθάλψεως
19.	Κοζάνων	3.	Ταμεῖο Ἀσφαλίσεως Ἐργαζομένων τῶν καὶ Τεχνολογικῶν Ἐπιχειρηματιῶν καὶ Ὑπαλλήλων Πρακτορείου
20.	Κορινθίας	4.	Ταμεῖο Προνοίας Ναυτικοῦ
21.	Λαρίσης	5.	Ταμεῖο Προνοίας Ναυτικοῦ
22.	Δεσφῶν	6.	Οἴκος Νάτου
23.	Μαγνησίας	7.	Ταμεῖο Ἀλληλοβοηθείας Σωματείου Ἑλλήνων Ἐργαζομένων
24.	Πέλλης	8.	Ταμεῖο Ἀλληλοβοηθείας Σωματείου Ὑποβόλων Ἑλλήνων Θεάτρου
25.	Περίαιας	9.	Ταμεῖο Ἀλληλοβοηθείας καὶ Ἀλληλοβοηθείας τοῦ Πανελληνίου Μουσικοῦ Σλλόγου
26.	Σάμου	10.	Συνδέσμος Ἐπαγγελματιῶν Μουσικῶν
27.	Σερρών	11.	Ταμεῖο Ἀλληλοβοηθείας Συνδέσμου Μουσικῶν Ἀθηνῶν-Πειραιῶς «Ἡ Ἀλληλοβοηθεία»
28.	Φλωρίνης	12.	Ταμεῖο Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἀσφαλιστικῆς Ἐταιρείας «Ἐθνικῆς»
29.	Χαλκιδικῆς	13.	Ἀλληλοβοηθητικό Ταμεῖο τῶν ἐργαζομένων στὴν ἀσφαλιστικὴ ἐταιρεία « Ἀστὴρ»
30.	Χανίων		
31.	Λασιθίου		